

Čtení na pokračování,
Část dvacátá:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola IV/3

Léto, které následovalo po Nektariově příjezdu do Rizarioské školy, přineslo jisté a velmi potřebné ulehčení z jeho původního nepříjemného dojmu ze školy.

Nektarios měl nyní prostor pro samotu, studium i modlitbu, což mu umožňovalo najít pokoj a klid. Nejšťastnější byl při modlitbě. Neboť právě ona je výsadou danou člověku, aby mohl mít intimní a vroucí vztah s Ježíšem, všemohoucím Spasitelem. Modlitba je skutečnou úlevou pro unavené srdce a znovuoživení pro duši. Toto léto v Rizarioské navždy zůstane v jeho mysli díky půlnočním liturgiím, večerním službám a přímlovám k Bohorodici, kterých se mohl účastnit. Byly to právě jeho modlitby k Matce Panně, které mu pomohly překonat melancholii a přinést vyrovnanost jeho duši. Bylo to dobré léto pro Nektariův duchovní život, ačkoliv bylo po fyzické stránce nepříjemně horké.

V typický den toho léta vstával Nektarios velmi časně ráno. Poté, co se účastnil ranní služby, se snažil zušlechtit školní zahradu. Pěstoval zeleň i květiny, okopával půdu a vše velmi opatrně a systematicky zaléval. S velkým očekáváním a vzrušením pak sledoval její růst. Souběžně přemýšlel o nadcházejícím školním roce a připravoval se na něj. Byl velmi odhodlaný pokusit se uspět ve snaze vštípit posvátnou úctu a zápal pro poklady východního pravoslaví u mladých studentů školy. Věděl, že jejich srdce a mysl nejsou ještě zcela vymodelované a že je jeho Bohem danou zodpovědností připravovat je správně pro Pána. Každé ráno při jitřní bohoslužbě cítil, jak ho vzkříšený Kristus povzbuzuje k podpoře této mládeže, jeho bratří. Nektarios se chtěl pokusit o to nejlepší.

Léto končilo, a začátkem října přivítal Nektarios mladého přítele z Lamia. Byl to Costas, který přijel studovat i se svými zavazadly a požehnáním rodičů. Poklekl a políbil Nektariovu ruku. Když si stoupl, tak s dětskou neviností sáhl do košíku, který nesl, a vytáhl balení měkkého sýra a sklenici zavařených hroznů. Podal to Nektariovi.

„Máma Vám to posílá, vaše Eminence.“

„Děkuji, Kost’o, moc Ti žehnám. Jak se mají tvá matka a otec? Jsou zdraví?“

„Vlastně můj táta onemocněl ten den, kdy jste odjel.“

„Jak to?“

„Nachladil se a skoro měsíc strávil v posteli. Potom se to samé stalo mé sestře Despině. Co Vám mám říkat, vaše Eminence? Přišly hrozně krušné časy a upadli jsme do dluhů. Máma říká, že když jste byl u nás ...“

„To je přehnané. Nevěř takovým řečem. Bůh nám poskytuje všechno, každému člověku stejně. Poslouchej, Costasi ...“

„Ano prosím ...“

„Udělám pro Tebe vše, co budu moci, ale musíš mi slíbit, že budeš opatrný, pilný, a tak dokonalý, jak to jen bude možné. Po tu dobu, co se budeš učit ve škole, bych chtěl, abychom spolu mluvili jen zřídka, abys nevyvolal podezření, že Tě protěžuji.“

„Samozřejmě, vaše Eminence. Cokoliv mi řeknete, to udělám,“ odpověděl Costas poslušně.

„Pokud uspěješ a budeš excelovat, postarám se, abys byl jmenován školním dveřníkem.“

„Ó, doufám, že to vyjde, vaše Eminence. Tak bych mohl pomoci tátovi.“

Hleděli jeden na druhého, tak, jak to dělali mnohokrát v Lamii. Modré oči starého muže i mladistvé modré oči mladého chlapce zářily láskou ke světu, k Bohu a k sobě navzájem, září, kterou může dát něčí duši jen Kristus, září, na kterou, když ji jednou u někoho spatříme, už nikdy nezapomeneme.

„Také doufám, že uspěješ, Costasi, abych tady mohl mít přítele, přestože jsi tak mladý,“ zašeptal Nektarios.

„Určitě to zvládnou. Ve škole jsem vždycky měl nejvyšší stupeň z deseti a můj učitel říkal, že věří, že budu mít vždycky takové známky a doufám, že s Boží pomocí budu moci být vždycky blízko Vás, až do smrti.“

Nektarios si nemohl pomoci a zasmál se.

„Žehnám Ti, Kost'o, kéž je s Tebou vždycky milost přesvaté Bohorodice a vede Tvůj život.“

Costas se uklonil a políbil Nektariovu ruku. Nektarios mu na oplátku požehnal.

KAPITOLA V/3

Navzdory pocitům představeného školního výboru, pokračoval Nektarios v realizaci svých povinností tak, jak to považoval za vhodné, podle vzoru božského Mistra, Ježíše Krista.

Na začátku nového školního roku, 18. září svolal Nektarios shromážděním studentů, učitelů a výboru do školní auly. Tentokrát v zástupu žádný rozruch nepanoval. V aule panovalo ticho, když obecnostvo naslouchalo Nektariově řeči o podobenství o rozsévači, jak je zapsáno v evangeliu sv. Lukáše. Bylo to jeho oblíbené téma.

„Tak jako při běžném obdělávání půdy musí být zemědělec a půda, stejné je to při kultivaci ducha. Mí drazí studenti, vaše mysl a srdce je jako půda, která potřebuje obdělávat. Ctihodní učitelé jsou jako farmáři a to, co se odehrává při hospodaření, odehrává se i při učení. Myslete na to, že náš Pán říká, že ten, u něhož padne zrna do dobré půdy, je ten, který slovo slyší a rozumí mu, nese dále mnoho ovoce, až stonásobně, někteří šedesátinásobně, někteří třicetinásobně ... Nicméně, když zrna padne na cestu nebo na skálu či do trnů, buď je sezobou ptáci, uschnou suchem nebo je udusí plevel či trní ...“

Ke konci svého kázání vyjádřil Nektarios svůj pocit, že je posláním školy a jeho osobně, udělat ze studentů duchovní, aby se nakonec stali buď kurátory nebo farními knězi. Pokračoval:

„Nade vše nejdůležitější je být věrným a ctnostným duchovním. Jako takový může dát naději i tomu nejsklíčenějšímu životu ... Pro naději, kterou nabízí víra v Ježíše Krista, může předejít nenávisti a utrpení, a na její místo může položit lásku, spravedlnost a solidaritu k lidstvu. Duchovní může skutečně přinést Kristovo světlo do tmy světa. Požehnaní bratři Rizariovi založili tuto školu s tímto hodnotným cílem a je povinností mojí, školního výboru i učitelů, pracovat společně co nejlépe na dosažení tohoto cíle. Mí drazí studenti, také vy musíte směřovat k tomuto cíli, protože kvůli němu jste byli na tuto školu přijati. Vždy byste se měli snažit naplnit očekávání těch, kteří se kvůli dosažení tohoto cíle pro vás obětují. Vaše povinnosti jako kněží budou četné a obtížné. Budete předkládat modlitby a oběti Bohu na svatém oltáři pro dobro všech lidí, a oni skrze vás obdrží bohatství Božího požehnání. Již od teď musíte ukázat, že jste hodni tak velkého poslání ... Nedopust'te, aby vám nedostatky a lenost vašeho charakteru uzavřely dveře k Božímu požehnání. Konečně a nade vše, jako kněží budete učiteli zjevené pravdy naší svaté katolické a apoštolské církve. Narodili jsme se jako její děti, a jako duchovní budete dohlížet na to, aby padající povstávali, nejistí byli podporováni, protože takové je poslání naší církve nyní i na věky.“

Ačkoliv po Nektariově řeči následovaly jako obyčejně gratulace a potlesk, několik reformních členů školní rady jí nebylo nadšeno. Koneckonců se svými nenávisnými pocity netajili, jak bylo ve vždy politických Athénách té doby obvyklé, v Athénách s nadbytkem demagogů. Atmosféra Athén překypovala nadšením pro rodící se století, které slibovalo, že věda a novoty mohou zbožštit člověka. V tomto kontextu jeden či dva lidé ze školy sarkasticky označili jeho řeč za „typicky kněžskou“.

Boží milost však neopustila Rizarioskou školu ani díky této problematické atmosféře. Měla se projevit na těle studenta, ač paradoxně události, které vedly k tomuto požehnání, měly kořeny ve zlu a skrytém

nesouhlasu. Začalo to hádkou mezi několika absolventy vysoké školy ... Banality eskalovaly v povyk, hádku a skončily pěstním soubojem. Urážky se vracela tam a zpět a vedly k dalšímu fyzickému násilí.

Čtyři viníci byli ceremoniářem uvedeni do Nektariovy kanceláře a byli obviněni z vážného porušení školního řádu. Jejich příjmení byla Sophronis, Papachristou, Leledakis a Peritzoglou. Vstoupili do kanceláře rozrušení, s rudými tvářemi a připraveni na důsledky své vzpoury.

Nektarios právě psal dopis jinému duchovnímu. Vzhlédl a byl překvapen nepokojem, tak překvapen, že mu upadlo pero a udělalo kaňku na dopise.

„K čemu všechen ten rozruch? Co se stalo?“ zeptal se.

„Drahý pane děkane, Vaše Eminence, odpusťte, ale tady Papachristou mě nazval defraudantem, zlodějem ...“ řekl chlapec hlasitě a vzrušeně.

„Je to pravda?“ zeptal se obviněného měkce.

„To je lež ... Proč napadal můj domov, moje město ... Říkal, že my z Metsova jsme turečtí cikáni a že jen ve dne v noci jíme jogurty.“

„Je to opravdu tak, jak říkáš?“ zeptal se Nektarios.

„Dovolte mi říct, co se vlastně stalo,“ přerušil jej třetí chlapec, který se pak obrátil k tomu prvnímu.

„Nedal ti přečíst tu brožuru?“

„Jakou brožuru?“ odpověděl první chlapec.

„Myslím tu knížku,“ vysvětloval.

„Jakou knížku?“ znovu se zeptal první chlapec.

„Skokosův deník.“

„Jak se Skokosův deník dostal na naši školu?“ zeptal se Nektarios.

„No, ono to vlastně není celá kniha. Jen několik stránek z ní. Peritzoglou je tajně přinesl.“

„A proč ty jsi tady, proč ses do toho zapletl?“

„Drahý pane děkane,“ vstoupil do toho ceremoniář. „On je vlastně skutečným viníkem toho rozruchu ... On k tomu všemu podněcoval. Rozrušil ostatní dva, snažil se je poštvat proti sobě a měl z toho legraci.“

Následovalo ticho.

Nektarios pohleděl do očí chlapců, jednoho po druhém. Jeho obvykle zářící modré oči nyní slzely smutkem. „To, co jste, chlapci, udělali,“ začal pomalu říkat, „mi nedává jinou možnost než, abych se potrestal.“

„Vy, pane děkane?“ hlesl překvapeně ceremoniář.

„Ano, já ... potrestám se hladovkou. Pane ceremoniáři, byl bych rád, abyste vyřídil kuchaři, aby mi po tři dny neposílal jídlo ... Rozumíte? Místo doby jídla se budu modlit za tuto roztržku.“